

Fragrance mix I. (Mx 07)

Směs parfémových haptenu I. (Fragrance mixta I.)

Koncentrace přípravku: 8,0 % ve vazelině

Vlastnosti

Je to směs 8 hlavních substancí vůní, které patří mezi relativně silné senzibilizační látky a současně patří mezi nejčastěji používané součásti směsí vonných přísad. Z technologického důvodu (vytvoření dokonalé emulze) je přidán emulgátor sorbitan sesquioleát, který se velmi často používá při výrobě mastí, krémů a lotií, a to jak v kosmetice, tak i ve farmaceutickém průmyslu.

Testovací přípravek je směsí **1,0%** koncentrace následujících látek ve stejném poměru:

- skořicový alkohol - cinnamyl alcohol,
- skořicový aldehyd - cinnamal,
- α -amyl skořicový aldehyd - α -amylcinnam aldehyde,
- isoeugenol,
- eugenol,
- hydroxycitonellal,
- geraniol,
- extrakt z lišejníku *Evernia prunastri* -Ooakmoss absolute.

Přípravek je vyhledávacím testem na všeobecnou diagnostiku alergie na vonné přísady (voňavky obsahují více jak 100 komponentů). Při pozitivním testu na parfémovou směs je vhodné testování s jednotlivými složkami (individuální hapteny). V případě pozitivního testu na parfémovou směs a při nejasné anamnéze musí být test správně klinicky zhodnocen. Je vhodné doplnění vyšetření o provokační test (ROAT). ROAT test se vykonává vtíráním testované látky (kosmetiky, léku) 2 x denně na předloktí (nejlépe do loketní jamky) po dobu 7 dní. Je-li test negativní, významnost je minimální.

1. Cinnamyl alcohol (Skořicový alkohol) v koncentraci 1,0% (Alcoholum cinnamicum)

Synonyma

Cinnamyl Alcohol (INCI)
3-Phenyl-2-propen-1-ol
3-Fenylprop-2-en-1-ol

γ -Phenylallyl alcohol
Styron
Fenyl-2-propenol

Styryl carbinol
Zimtalkohol

Chemické vlastnosti

CAS No : 104-54-1

Mol. hmotnost: 134.18 g/mol

EC: 203-212-3

FEMA: 2294

Vzorec: C₉H₁₀O

Rozpustnost: Rozpustný ve vodě a v glycerolu, snadno rozpustný v etanolu, v éteru a v jiných obvyklých rozpouštědlech.

Vlastnosti

Tato aromatická látka se vyskytuje v mnoha rostlinách. Je velmi často používaná, můžeme se s ní setkat prakticky ve všech parfémovaných kosmetikách, především ve výrobcích běžného denního použití. Je součástí vůně "fialkové" a "hyacintové". Může zapříčinit nežádoucí pigmentace na pokožce obličeje.

Hapten **Skořicový alkohol** je dostupný i samostatně ve **2,0%** koncentraci pod kat. číslem **C 013**.

2. Cinnamal (Skořicový aldehyd) v koncentraci 1,0% (Cinnamaldehydum)

Synonyma

Cinnamic aldehyde
Trans-3-phenyl-2-propenal

β -Phenylacrolein
3-Fenylprop-2-enal

3-Phenyl-2-propenal
Fenyl-2-propenal

Chemické vlastnosti

CAS No : 104-55-2

Mol. hmotnost: 132.16 g/mol

EC: 203-213-9

FEMA: 2061

Vzorec: C₉H₈O

Rozpustnost: Ve vodě a v etanolu, mísitelný s éterem, s chloroformem a s olejem.

Vlastnosti

Tato velmi běžná aromatická látka je součástí mnoha éterických rostlinných olejů, např. levandulového, skořicového a dalších, (včetně vinné révy!). Může zapříčinit depigmentaci pokožky.

Hapten **Skořicový aldehyd** je dostupný též samostatně v **1,0%** koncentraci pod kat. číslem **C 014**.

3. Amyl cinnamal (Skořicový α -amylaldehyd) v koncentraci 1,0% (α -amyl-cinnamaldehydum)

Synonyma

Amyl cinnam -aldehyde
Jasminal
Jasmínový aldehyd
Heptanal, 2-(phenylmethylene)

α -Pentyl skořicový aldehyd
 α -n-Amyl- β -phenyl-acrolein
 α -Amylzimtaldehyd
2-(fenylmethylen)-heptanal

2-n-Amyl-3-phenyl-propen-2-al
2-Benzylidenheptanal
 α -Amyl-Cinnamaldehyde

Chemické vlastnosti

CAS No : 122-40-7

Mol. hmotnost: 202.30 g/mol

EC: 204-541-5

FEMA: 2061

Vzorec: C₁₄H₁₈O

Rozpustnost: V etanolu a v olejích.

Vlastnosti

Jde o běžnou aromatickou látku. Vyskytuje se v mnoha silicích květů, zvláště v silici z jasmínových květů. Je velmi rozšířená protože poskytuje velmi přirozenou "jasminovou" vůni.

Hapten **Skořicový α -amylaldehyd** je dostupný též samostatně ve **2,0%** koncentraci pod kat. čís. **A 014**.

4. Isoeugenol (Isoeugenol) v koncentraci **1,0%**

(Isoeugenolum)

Synonyma

4-Hydroxy-3-methoxy-1-propenylbenzene
4-Propenyl-brenzcatechin-2-methyl)äther
4-Propenylguajacol

2-Methoxy-4-propenylphenol
4-Hydroxy-3-methoxy-propenylbenzol
2-Methoxy-4-(prop-1-en-1-yl)fenol

Chemické vlastnosti

CAS No : 97-54-1

Mol. hmotnost: 164.20 g/mol

EC: 202-590-7

FEMA: 2468

Vzorec: C₁₀H₁₂O₂

Rozpustnost: Velmi málo rozpustný ve vodě, mísitelný s etanolem a s éterem.

Vlastnosti

Isoeugenol je směs cis/trans izomerů. Isoeugenol je velmi rozšířenou aromatickou látkou vyskytující se v mnoha rostlinách a v éterických olejích např. v hřebíčkovém oleji. Jde o meziprodukt při výrobě syntetického vanilínu.

Hapten **Isoeugenol** je dostupný i samostatně ve **2%** koncentraci pod kat. číslem **I 002**.

5. Eugenol (Eugenol) v koncentraci **1,0%**

(Eugenolum)

Synonyma

4-Allylbenzcatechin-2-methyläther
4-Hydroxy-3-methoxy-1-allyl-benzol
4-Allylkatechol-2-methyl ether
4-Allyl-2-methoxyphenol

2-Methoxy-4(2-propenyl)-phenol
4-Allyl-2-methoxyphenol caryophyllic acid
1-Hydroxy-2-methoxy-4-prop-2-enylbenzene

Allylguajacol
Eugenic acid

Chemické vlastnosti

CAS No : 97-53-0

Mol. hmotnost: 164.21 g/mol

EC: 202-589-1

FEMA: 2467

Vzorec: C₁₀H₁₂O₂

Rozpustnost: Rozpustný v etanolu, v chloroformu, v éteru a v oleji, prakticky nerozpustný ve vodě.

Vlastnosti

Eugenol kromě toho, že patří mezi velmi rozšířené aromatické substance má také antiseptické, antibakteriální a bolest tišící účinky. Je významnou součástí karafiátového a skořicového oleje. Je přítomen v muškátovém oříšku.

Hapten **Eugenol** je dostupný i samostatně ve **2%** koncentraci pod kat. číslem **E 016**.

6. Hydroxycitronellal (Hydroxycitronellal) v koncentraci 1,0% (Hydroxycitronellal)

Synonyma

Hydroxycitronellal (INCI)
3,7-Dimethyl-7-hydroxyoctanal

7-Hydroxy-3,7-dimethyloctan-1-al

Lavrine

Chemické vlastnosti

CAS No : 107-75-5

Mol. hmotnost: 170.25 g/mol

EC: 203-518-7

FEMA: 2583

Vzorec: C₁₀H₂₀O₂

Vlastnosti

Jde o velmi silně aromatickou syntetickou látku. Je součástí vůně "lípy" nebo "konvalinky", která je přidávána ke všem vůním "květů" pro zesílení jejich aroma. Může být příčinou hyperpigmentací na kůži.

Hapten **Hydroxycitronellal** je dostupný i samostatně ve **2,0%** koncentraci pod kat. číslem **H 008**.

7. Geraniol (Geraniový olej) v koncentraci 1,0% (Alcoholum geranii)

Synonyma

6-cis-2,6-Dimethyloctadien-2,6-ol-8
3,7-Dimethyl-2,6-octadien-1-ol

2,6-Dimethyl-2,6-octadien-8-ol
(2E)-3,7-Dimethylokta-2,6-dien-1-ol

Lemonol

Chemické vlastnosti

CAS-No : 106-24-1

Mol. hmotnost: 154.25 g/mol

EC: 203-377-1

FEMA: 2988

Vzorec: C₁₀H₁₈O

Rozpustnost: Mísitelný s etanolem a s éterem, prakticky nerozpustný ve vodě.

Vlastnosti

Je jednou z nejčastěji používaných aromatických látek. Geraniol je přítomen ve většině rostlinných silic, poskytuje vůni "růže". Má také antiseptický účinek.

Hapten **Geraniol** je dostupný též samostatně ve **2,0%** koncentraci pod kat. číslem **G 001**.

8. Oakmoss absolute (Extrakt z lišejníku *Evernia prunastri*) v koncentraci 1,0% (*Quercus muscus absolutum*)

Synonyma

Evernia prunastri (INCI)
Eichenmoosextrakt absolut "Schimmel"

Větvičník slivový
Absolutes Eichenmoosöl

Mech dubový absolutní

Chemické vlastnosti

CAS No : 90028-68-5

FEMA: 2795

EC: 289-861-3

Vlastnosti

Jde o absolutní extrakt z lišejníku *Evernia prunastri* a *Pseudevernia furfuracea*. Chemické vlastnosti proto nejsou definovány. Je významnou složkou vůni "drsná a mužná". Obsahuje hlavně atranorin, kys. usninovou a kyselinu evernovou.

Hapten **Extrakt z lišejníku *Evernia prunastri*** je dostupný též samostatně ve **2,0%** koncentraci pod kat. číslem **O 001**.

Výskyt

Substance, které jsou součástí testovacího přípravku se nejčastěji vyskytují:

- v kosmetických výrobcích (parfémy, kolínské vody, toaletní vody, vlasové vody, šampóny, vody po holení, ústní vody, rtěnky, make-upy, ličidla, mýdla, pěny do koupele, krémy a mléka, pleťové vody, deodoranty aj.),
- v léčivech (krémy, masti, čípky), jako jsou antiseptické přípravky k ošetření ran, v antirevmatických mastech, v tabletách na bolesti v krku a zubů, v otiskových dentálních pastách a výplních při zubním ošetření aj.,
- v čistících prostředcích různého druhu (prací prášky, změkčovadla - aviváže) a osvěžovačích vzduchu,
- v potravinářství (zmrzliny, žvýkačky, bonbóny, cukrářské výrobky a pečivo, nealkoholické nápoje (coca-cola), aromatizované čaje, vermuty, pudinky, želé, čokoládové výrobky, cukrovinky aj.),
- v koření a v kořenících směsích, omáčkách a polévkách,
- v technických kapalinách,
- v mnoha dalších výrobcích majících vůni.

Skupinová alergie

Skupinová alergie se může vyskytnout na peruánský balzám, kalafunu, dehty, propolis, terpentýn a atranorin. Kontakt osob s posledně jmenovanou látkou je však velmi vzácný.

Poznámka

Substance vůní jsou jednou z hlavních příčin kontaktních projevů po kosmetice.

Parfémy mohou vyvolat také fotoalergické projevy, které se vyvinou při současné expozici na sluneční záření.

Pozitivní testy na aromatické látky v posledním období výrazně narůstají (výskyt je cca 10% v roce 1996). Novější studie dokazují výskyt jednotlivých složek parfémové směsi v různých produktech a jejich souvislost s klinickými projevy na kůži. (*Contact Dermatitis 34, 1996, 106-110*).

Pokud kosmetické přípravky obsahují vonné látky, měly by být označené podle INCI nomenklatury: *Parfume*.

Od r. 2006 je k dispozici další směsný haptén aromatických látek **Fragrance mix II**, kat. čís. **Mx 25**.